

Képviselő-testületi előterjesztés

2024. augusztus 28.

Tárgy: Fenntartható Városfejlesztési Stratégia - TOP Plusz Városfejlesztési Programterv módosítása és TVP szerinti pályázatok benyújtása 2. ütem

Előterjesztő: Farkas Éva Erzsébet polgármester

Ügyiratszám: I/549-1/2024

Melléklet: TOP PLUSZ Városfejlesztési Programterv 4.0. verzió

Készítette: Makói Polgármesteri Hivatal – Innovációs és Városfejlesztési Iroda

Témafelelős:

.....
Barna Gábor
megbízott irodavezető

Az előterjesztést látta:

.....
Barna Gábor
megbízott irodavezető

.....
.....
.....

Véleményezésre megküldve:

minden bizottság

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

.....
dr. Bodnár Gréta
jegyző

A napirend előterjesztőjének jóváhagyása:

.....
Farkas Éva Erzsébet
polgármester

MAKÓ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

Ikt.sz: I/549-1/2024

Üi.: Barna Gábor

Előterjesztés

Tárgy: Fenntartható Városfejlesztési Stratégia - TOP Plusz Városfejlesztési Programterv módosítása és TVP szerinti pályázatok benyújtása 2. ütem

Melléklet: TOP PLUSZ Városfejlesztési Programterv 4.0. verzió

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete

M a k ó

Tisztelt Képviselő-testület!

Makó Város Önkormányzata a Fenntartható Városfejlesztési Stratégia körébe tartozó kiválasztott, település. A 2020-2027-es Európai Unió ciklus TOP PLUSZ allokált forrásainak megszerzése érdekében szükséges az FVS és TOP Plusz Városfejlesztési Programtervet készíteni a városoknak.

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 2022. augusztus 31-én döntött a TOP PLUSZ -1.3.1-21 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása című felhívásra pályázat benyújtásáról, melyről 2023. május 26. napján kötött Makó Város Önkormányzata támogatási szerződést. A Felhívás szerint a városoknak szükséges az elkészült dokumentumokat felülvizsgálnia, mellyel kapcsolatban Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 218/2023. (XI.22.) MÖKT h. számú határozatával döntött. A TVP dokumentum felülvizsgálatát a 27/2024. (II.24.) MÖKT h. számú határozattal hozta meg Makó Város Önkormányzata 2024. február 21-én megtartott képviselő-testületi ülésén.

- I. 2024. évben a 3. számú TVP felülvizsgálat alapján az alábbiak kerültek módosításra, kiegészítésre, mely az Irányító Hatóság részére megküldésre kerültek:
  - TVP 5. sz. táblázatba pontosításra került a P.1.1 projektkódú fejlesztés címe és tervezői költségbecléssel alátámasztott bruttó összege (költségnövekmény: br. 785 957 163 forint)
  - TVP 5. sz. táblázatba pontosításra került a P.1.2 projektkódú fejlesztés címe és tervezői költségbecléssel alátámasztott bruttó összege (költségnövekmény br. 173 049 949 forint)
  - a költségnövekmények okán az alábbi módosítások váltak szükségessé: TVP 5. sz. táblázat P1.2 projektje tartaléklistára került, így a törlése a 11. sz. táblázatban is átvezetésre került. További hiányt a TVP 5. sz. táblázat P1.4 projektjének csökkentésével tudja eszközölni az Önkormányzat. A 12. sz. táblázat Indikátorvállalások RC058 „Támogatott kerékpáros infrastruktúra összesített értéke módosításra került (10,3 km-ről 5,8 km-re)
  - TVP 7. sz. táblázatba a bruttó forrásigények aktualizálásra kerültek, a Makói humán fejlesztések – szoft projektek c. projekt bruttó forrásigénye (br 46.197.606 forinttal növekedett), mivel a 7. sz. táblázat P3.SZ.2. számú projektjén a felhívás belső korlátai miatt módosítani szükséges a 31/2024. (II.21.) MÖKT h. számú határozatát az alábbiak

szerint: projektcím és bruttó forrásigény, valamint az indikátorvállalás becsült értéke került aktualizálásra.

- TVP 6.2. pontja módosult az irányító hatóság javaslatai alapján

II. Makó Város Önkormányzata a **TOP_Plusz 1.3.2-23 számú Fenntartható Városfejlesztés pályázati felhívás** Fenntartható közlekedésfejlesztés tevékenységcsoport vonatkozásában a FVS és TVP dokumentumok alapján pályázatot nyújt be **Kerékpárút kialakítása Marospart érintésével címmel.**

Makó Város Önkormányzatához allokált forrás 1. prioritásának összege 4.908.325.801 forint, melyből a pályázat megvalósítására **bruttó 1.127.049.949 forint támogatást** igényel Önkormányzatunk, melyre **önerőt nem szükséges biztosítani.** A pályázat benyújtása folyamatos. A projektben a kötelező elemeken túl betervezésre került a 43-as főút csatlakozásával 7 szakaszon keresztül a kerékpárút tervezett útvonala: Révész utca – 43as főút – töltés – Liget utca rámpa – MÁV átjáró – Strandhoz vezető út. – Strand krt. – Vadászház kisforgalmi út – töltés – MÁV átjáró – Szűnyog utca – Kelemen L. u.

III. Makó Város Önkormányzata a **TOP_Plusz 1.3.2-23 számú Fenntartható Városfejlesztés pályázati felhívás** Élhető települések tevékenységcsoport vonatkozásában a FVS és TVP dokumentumok alapján pályázatot nyújt be **Városi vízgazdálkodási és -kezelési fejlesztések megvalósítása – Nagyér-csatorna rekonstrukciója, záportározója és a hozzá kapcsolódó létesítményei címmel.**

Makó Város Önkormányzatához allokált forrás 1. prioritásának összege 4.908.325.801 forint, melyből a pályázat megvalósítására **bruttó 2.986.282.964 forint támogatást** igényel Önkormányzatunk, melyre **önerőt nem szükséges biztosítani.** A projekt a kötelező elemeken túl a meglévő Nagyér csatorna rekonstrukcióját valósítja meg, valamint kialakításra kerül egy záportározó a hozzá kapcsolódó létesítményekkel.

IV. Makó Város Önkormányzata a 31/2024. (II.21.) MÖKT h. számú határozatával döntött arról, hogy a **TOP_Plusz 3.2.1-23 számú Fenntartható humán fejlesztések (ESZA) című pályázati felhívás** vonatkozásában a FVS és TVP dokumentumok alapján pályázatot nyújt be **Honvéd városrész felzárkóztatása** céllal, Szociális városrehabilitáció továbbfejlesztése és helyi humán fejlesztések a Honvéd városrészben címmel.

Makó Város Önkormányzatának módosítani szükséges a projekt összegét és a vállalt indikátor becsült értékét (1.427 fő). A 3. prioritás (ESZA) összege 1.622.997.304 forint, melyből a **pályázat megvalósítására bruttó 353.802.394 forint támogatást** igényel Önkormányzatunk, melyre **önerőt nem szükséges biztosítani.**

Tisztelt Képviselő-testület!

Fentiekre tekintettel javaslom az alábbi határozati javaslatok elfogadását.

1. sz. HATÁROZATI JAVASLAT

1. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete jóváhagyja az előterjesztés mellékletét képező TOP Plusz Városfejlesztési Programterv 3. sz. módosítását.
2. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert minden további szükséges intézkedés megtételére.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Erről értesítést kap:

- Makó Város Polgármestere
- Makó Város Jegyzője
- Makói Polgármesteri Hivatal Projekt és Városmarketing Iroda
- Makói Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Iroda
- Irattár

2. sz. HATÁROZATI JAVASLAT

1. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a **TOP_Plusz 1.3.2-23 számú Fenntartható Városfejlesztés pályázati felhívásra** (a FVS és TVP dokumentumok alapján) pályázatot nyújt be **Kerékpárút kialakítása Maros-part érintésével címmel**. A pályázatra megvalósítására **bruttó 1.127.049.949 forint támogatást** igényel. A pályázat önerőt nem igényel.
2. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert minden további szükséges intézkedés megtételére.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Erről értesítést kap:

- Makó Város Polgármestere
- Makó Város Jegyzője
- Makói Polgármesteri Hivatal Projekt és Városmarketing Iroda
- Makói Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Iroda
- Irattár

3. sz. HATÁROZATI JAVASLAT

1. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a **TOP_Plusz 1.3.2-23 számú Fenntartható Városfejlesztés pályázati felhívásra** (a FVS és TVP dokumentumok alapján) pályázatot nyújt **Városi vízgazdálkodási és -kezelési fejlesztések megvalósítása – Nagyér-csatorna rekonstrukciója, záportárolója és a hozzá kapcsolódó létesítményei címmel**. A pályázatra megvalósítására **bruttó 2.986.282.964 forint támogatást** igényel. A pályázat önerőt nem igényel.
2. A képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert minden további szükséges intézkedés megtételére.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Erről értesítést kap:

- Makó Város Polgármestere
- Makó Város Jegyzője
- Makói Polgármesteri Hivatal Projekt és Városmarketing Iroda
- Makói Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Iroda
- Irattár

4. sz. HATÁROZATI JAVASLAT

1. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a 31/2024. (II.21.) MÖKT h. számú határozatát az alábbiak szerint módosítja:

„ 1. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete úgy határoz, hogy a TOP_Plusz 3.2.1-23 számú Fenntartható humán fejlesztések (ESZA) című pályázati felhívás *vonatkozásában* (a FVS és TVP dokumentumok alapján) pályázatot nyújt be *Szociális városrehabilitáció továbbfejlesztése és helyi humán fejlesztések a Honvéd városrészben címmel*. A pályázat megvalósítására *bruttó 353.802.394 forint* támogatást igényel. A pályázat önerőt nem igényel.”

2. Makó Város Önkormányzat Képviselő-testületének 31/2024. (II.21.) MÖKT h. számú határozatának 2. pontja változatlanul érvényben és hatályban marad.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

Erről értesítést kap:

- Makó Város Polgármestere
- Makó Város Jegyzője
- Makói Polgármesteri Hivatal Projekt és Városmarketing Iroda
- Makói Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Iroda
- Irattár

M a k ó, 2024. augusztus 21.

Farkas Éva Erzsébet
polgármester

Makó Város Önkormányzata

TOP Plusz Városfejlesztési Programterv

2022-2027

4. verzió

Cím	Makó Város TOP Plusz Városfejlesztési Programterve
Verzió	3.0
Közügylési határozat száma és dátuma	<i>[határozat száma és megnevezése]</i> <i>[határozat megjelenésének dátuma]</i>
Finanszírozó operatív program:	Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz (TOP Plusz)
Érintett földrajzi terület:	Makó város közigazgatási területe

FVS felelős szervezet:	Makó Város Önkormányzata
FVS felelős szervezet kapcsolattartó:	<i>Barna Gábor irodavezető</i> <i>email: marketing@mako.hu; telefon: +36 20 503 8590</i>
FVS felelős szervezet címe:	<i>6900 Makó, Széchenyi tér 22.</i>

Makó, 2024. augusztus 28.

Tartalomjegyzék

Táblázatok jegyzéke	2
0. Verziókövetés	3
1. Stratégiai beágyazottság	4
2. A beruházások, akciók összesítő bemutatása	6
3. Konkrét beruházások	12
4. Ütemezés	18
5. Indikátor vállalások	22
6. Mellékletek	25
6.1. Vármegyei önkormányzat bevonása	25
6.2. Kiválasztási kritériumok, döntéshozatal	25

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: FVS stratégiai célmátrix	4
2. táblázat: FVS területi célmátrix - városrészi összefüggések	5
3. táblázat: Az FVS beavatkozási rendszere	6
4. táblázat FVS-TOP Plusz kapcsolat	8
5. táblázat: Projekttábla - 1. prioritási tengely	12
6. táblázat: Projekttábla - 2. prioritási tengely	14
7. táblázat: Projekttábla - 3. prioritási tengely, ESZA+	15
8. táblázat: Projekttábla - 3. prioritási tengely, ERFA	16
9. táblázat: Projekttábla - 6. prioritási tengely	16
10. táblázat: Bruttó forrásigény (Ft) összefoglaló	17
11. táblázat: Támogatási kérelmek benyújtásának tervezett ütemezése és ezek becsült bruttó támogatási igénye (millió Ft)	20
12. táblázat: Indikátor vállalások	22
13. táblázat: Értékelési szempontok	26

0. Verziókövetés

1.0 verzió: Készült az FVS-készítéssel párhuzamosan, lezárva 2022 augusztusában.

2.0 verzió: Frissítve a Miniszterelnökség Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatóság által előírt, megújult iránymutatásoknak és sablonnak, a jóváhagyott TOP Plusz és a tervezett térségi projektek tartalmának aktualizálását követően.

1. Stratégiai beágyazottság

1. táblázat: FVS stratégiai célmátrix

Stratégiai célok	<p>S1. VONZÓBB MAKÓ – A város vonzerejének és imázsának erősödése a hármashatár menti pozíció jobb kihasználásával</p> <p>S1/T1. A város minőségi turisztikai, szabadidős és kulturális attrakcióinak bővülése; hatékony és kreatív városmarketing</p>	<p>S2. ÉLHETŐBB, MEGTARTÓBB MAKÓ - A makóiak életminőségének, városi kötődésének és közösségi összetartásának javulása</p> <p>S2/T1. A városi humán közszolgáltatások minőségének javulása, infrastrukturális és tartalmi megújulása</p>	<p>S3. VERSENYKÉPESEBB MAKÓ - A város gazdasági potenciáljának és innovációs képességének erősödése</p> <p>S3/T1. Élénkebb városi gazdaság: a helyi gazdasági infrastruktúra és üzleti szolgáltatások megerősödése, innovációs és alkalmazkodó képességének javulása</p>	<p>S4. ZÖLDEBB MAKÓ - Az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásainak mérséklése, a város klímadatainak fenntartható zöldítése</p> <p>S4/T1. A megújuló energiák szerepének és arányának növelése a városi közcélú fejlesztéseknél</p>
Tematikus célok	<p>S1/T2. A fejlődő gyógyturizmust kiszolgáló minőségi turisztikai szálláshelyek és színvonalas vendéglátói kapacitások bővülése</p> <p>S1/T3. A sport és rekreációs célú területek fejlődése, szolgáltatási kínálat-bővülése</p> <p>S1/T4. Rendezett, szép és megújuló városi épített és zöld környezet fenntartható bővülése</p>	<p>S2/T2. A város kulturális, közösségi, szabadidős, sport programkínálatának bővülése, intergenerációs és családbarát fókusszal</p> <p>S2/T3. A helyi kötődés, a kulturális-közösségi hagyomány- és értékörzés fenntartása, a közösségi élet erősödése</p> <p>S2/T4. A sérülékeny társadalmi csoportok leszakadásának megelőzése, integrációjának elősegítése, életviteli tudatosságuk fejlődése</p> <p>S2/T5. A digitalizáció (IKT) növelése a közszolgáltatásokban</p>	<p>S3/T2. A minőségi foglalkoztatás szintjének növelése az iparban és a szolgáltatásokban, a képzett helyi lakosság, főként a fiatalok helyben tartása érdekében</p> <p>S3/T3. A helyi mezőgazdaság és az agrárfeldolgozóipar innovatív fejlődése</p> <p>S3/T4. A helyi gazdaság igényeire rugalmasabban reagáló, korszerű városi oktatási-képzési kínálat, felsőfokú képzés meghonosítása</p>	<p>S4/T2. A települési épített környezet és közlekedés klímadatainak fejlődése és fenntartható üzemeltetése</p> <p>S4/T3. A városi zöld (zöldterületek, zöldfelületek) és kék (vízgazdálkodás) infrastruktúra minőség, klímadatainak fejlődése</p>
Horizontális célok	<p>H1. ESÉLYEGYENLŐSÉG – A társadalmi kirekesztés elleni küzdelem, az alapvető közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása</p> <p>H2. DIGITALIZÁCIÓ – A digitalizációs szint javulása, növekedése a város és közintézményei működésében, valamint a helyi vállalkozások és a lakosság körében egyaránt</p> <p>H3. REZILIENCIA – A helyi társadalom ellenállóképességének erősödése, felkészülés a globális és regionális gazdasági, társadalmi, környezeti változásokra</p>			

2. táblázat: FVS területi célmátrix - városrészi összefüggések

Stratégiai célok	Tematikus célok	Városrészek										
		Városközpont	Vertán	Újváros	Honvéd	Gerizdes	Bajcsy-Ráday	Iparterület	Maros-parti üdülőterület	Külterület-Rákos		
S1.	S1./T1.	++									++	
	S1./T2.	++									+	
	S1./T3.	+						++			++	
	S1./T4.	++										
S2.	S2./T1.	++	+	+	+	+					+	+
	S2./T2.	++	+	+	++	+						+
	S2./T3.	++	+	+	+	+						+
	S2./T4.	+	+	+	++	+						+
	S2./T5.	++	+	+	++	+					+	+
S3.	S3./T1.	++										
	S3./T2.	+										
	S3./T3.										++	++
	S3./T4.	++										
S4.	S4./T1.	++	+	+	++	+				++	+	+
	S4./T2.	++	+	+	+	+					++	+
	S4./T3.	++	++		++	++						++

Jelmagyarázat: erős kapcsolódás: ++; gyengébb kapcsolódás: +; üres rubrika: nincs kapcsolódás, nem érintett az adott városrész

2. A beruházások, akciók összesítő bemutatása

3. táblázat: Az FVS beavatkozási rendszere

PRIORITÁSOK				
1. A város térségi pozíciójának, vonzerőjének és imázsának erősítése	2. A népességmegtartó képesség erősítését elősegítő, életminőségjavító szolgáltatások fejlesztése	3. A városi versenyképesség javítása	4. A városi és természeti környezet fenntartható, klímavédelmet és érték-megőrzést támogató fejlesztése, zöldítés	
INTÉZKEDÉSEK				
1.1. Turisztikai attrakciók, szolgáltatások és kapacitások fejlesztése	2.1. Színvonalas települési köz-célú, kiszolgáló és kényelmi szolgáltatások infrastruktúrájának, fenntartható biztonságosítása	3.1. Gazdasági ipari és agrár infrastruktúra fejlesztése	4.1. A települési épített és természetes környezet minőségének, klímateremtésének és fenntarthatóságának erősítése	4.2. Fenntartható közlekedésfejlesztés
1.1.1. Turisztikai, szabadidős és kulturális attrakciók fejlesztése, kínálat-bővítése, városmarketing erősítése	2.1.1. Humán köz-célú szolgáltatások fenntartható infrastruktúrájának fejlesztése, minőségjavítása	3.1.1. A helyi gazdasági infrastruktúra és üzleti szolgáltatások meg-erősítése, alkalmazkodóképességének javítása gazdaságélénkítő beavatkozásokkal	4.1.1. A település vízgazdálkodási rendszerének klímateremtésének fejlesztése: a vízvezeték, vízvesztés, víz- és tárolórendszerek infrastruktúrájának és működési szempontú megújítása	4.2.1. A gyalogos, kerékpáros és gépjármű-közlekedés hálózatos rendszerének korszerűsítése, továbbfejlesztése, kiegészítő infrastruktúrák létrehozása
1.1.2. Minőségi turisztikai szolgáltatásfejlesztés: színvonalas szálláshely és vendéglátói kapacitások bővítése a gyógyfürdőfejlesztéssel párhuzamosan	2.2. Lakossági tudatosságot (egészség, életvezetés, környezet, klíma, IKT stb.)	3.1.2. A helyi mezőgazdaság és az agrárfeldolgozóipar innovatív fejlesztése	4.1.2. A városi épített környezet és közmuvek energetikus infrastrukturális fejlesztése	4.2.2. Kerékpáros-barát és közlekedésbiztonsági fejlesztések, akadálymentesítés megvalósítása
BEAVATKOZÁSI TERÜLETEK				
	2.2.1. A helyi köztisztviselők, önkormányzatok, önkormányzati szervezetek, vállalkozások, civil szervezetek, önkéntesek részvételével	3.2.1. A minőségi foglalkoztatás városszintű javítása az iparban és a szolgáltatásokban		
	2.2.2. Lakossági tudatosságot (egészség, életvezetés, környezet, klíma, IKT stb.)	3.2.2. Rugalmasabb, piacorientált városi oktatási- és képzési rendszer kialakítása		

		erősítő, szemléletformáló programok megvalósítása		képzési kínálat biztosítása alapfoktól a felsőfokig	lesztése és fenn tartható üzemeltetése	
<p>1.1.3. Sport és rekreációs célú területek, aktív turizmus fejlesztése – a Marosparton kiemelten</p>	<p>2.1.3. A digitalizációs szint növelése a városi közszolgáltatásokban, ITK és okos települési fejlesztések megvalósítása</p>	<p>2.2.3. A sérülékeny társadalmi csoportok leszakadásának megelőző, integrációs programok megvalósítása</p>			<p>4.1.3. A települési zöldinfrastruktúra klímadatak fejlesztése: közhasználatú zöldterületek és zöldfelületek lakosság- és látogatóbarát rekonstrukciója, kialakítása, fenntartásuk biztosítása, kiegészítő infrastrukturális beruházások megvalósítása</p>	
		<p>2.2.4. A városi kulturális, közösségi, szabadidős és sport programkínálat bővítése</p>			<p>4.1.4. Hulladékkezelési és kármentesítési beavatkozások</p>	
					<p>4.1.5. Városi (lakossági, intézményi) klímadatak megvalósítását megalapozó, erősítő tartalmi fejlesztések, szemléletformáló programok megvalósítása</p>	

	Top prioritás 1.							Top Prioritás 2 VNT	Top Prioritás 2 VT	Top Prioritás 3 ESZA+			Top Prioritás 3 ERFA			Top prioritás 6			
	vízgazdálkodás	zöld-infrastruktúra	fenntartható közlekedés	hulladékkezelés	szociális célú városrehabilitáció	belterületi út	kultúra, sport			energia	energia	foglalkoztatási együttműködések	szociális célú városrehabilitáció (ESZA)	helyi humán fejlesztések	bölcsődék, óvodai intézmények	köznevelés	egészség-ügyi és szociális infrastruktúra	gazdaságfejlesztés	közúti közlekedés
FVS Beavatkozás																			
2.2.2. Lakossági tudatosságot (egészség, életvezetés, környezet, klíma, IKT stb.) erősítő, szemléletformáló programok megvalósítása																			
2.2.3. A sérülékeny társadalmi csoportok leszakadásának megelőző, integrációjának elősegítő programok megvalósítása																			
2.2.4. A városi kulturális, közösségi, szabadidős és sport programok megvalósítása																			
3.1.1. A helyi gazdasági infrastruktúra és üzleti szolgáltatások megerősítése, alkalmazkodóképességének javítása gazdaságélénkítő beavatkozásokkal																			
3.1.2. A helyi mezőgazdaság és az agrárfeldolgozóipar innovatív fejlesztése																			
3.2.1. A minőségi foglalkoztatás városi szintjének javítása az iparban és a szolgáltatásokban																			
3.2.2. Rugalmasabb, piacképes, teljes spektrumú városi oktatási-képzési kínálat biztosítása alaptól a felsőfokig																			
3.1. Gazdasági: parri és agrár infrastruktúra fejlesztése																			
3.2. Foglalkoztatás minőségének javítása																			

VFS Intézkedés	Top prioritás 1							Top Prioritás 2 VNT	Top Prioritás 2 VT	Top Prioritás 3 ESZA+			Top Prioritás 3 ERFA			Top prioritás 6					
	vízgazdálkodás	zöld- infra- struk- túra	fenn- tart- ható közleke- dés	hulla- dék- zelés	szociális célu vá- rosreha- biltáció	belteru- leti út	kultúra, sport	energe- tika	energe- tika	foglaj- kozta- tási együtt- műkö- dések	szociális célu vá- rosre- habilitá- ció (ESZA)	helyi humán fejlesz- tések	bölcse- del, óvodai intéz- mények	közne- velés	egész- ség- ügyei és szoci- ális inf- rastruk- túra	gazda- ságfej- lesztés	közúti közleke- dés	helyi és térsgéi turiz- mus	megye- határon átnyúló térsgéi léptékű aktív tu- rizmus		
FVS Beavatkozás																					
4.1. A települési épített és természetes környezet minőségi, klímadatak fejlesztése és fenn tartó üzeme																					
4.1.1. A település vízgazdálkodási rendszerének klímadatak fejlesztése: a vízmegtartó, vízvezető, vízvizsztatató, - és tároló rendszerek infrastruktúrális és működési szempontú megújításával	1 hálózatos																				
4.1.2. A városi épített környezet és közművek energiatudatos infrastruktúrális fejlesztése és fenn tartó üzeme																					
2 hálózatos																					
4.1.3. A települési zöldinfrastruktúra klímadatak fejlesztése: közhasználatú zöldterületek és zöldfelületek lakosság- és látogatóbarát rekonstrukciója, kialakítása, fenn tartásuk biztosítása, klímadatak fejlesztése és fenn tartásuk megvalósítása	1 hálózatos																				
4.1.4. Hulladékkezelési és kármentesítési beavatkozások																					

	Top prioritás 1							Top Pri- oritás 2 VNT	Top Pri- oritás 2 VT	Top Prioritás 3 ESZA+			Top Prioritás 3 ERFA		Top prioritás 6				
	vízgaz- dálko- dás	zöld- infra- struk- túra	fenn- tart- ható közleke- dés	hulla- dék-ke- zelés	szociális célú vá- rosreha- bilitáció	belterü- leti út	kultúra, sport			energe- tika	energe- tika	foglal- kozta- tási együtt- műkö- dések	szociális célú vá- rosre- habilitá- ció (ESZA)	helyi humán fejlesz- tések	bolcső- dei, óvodai intéző- mények	közne- velés	egész- ség- és szoci- ális inf- rastruk- túra	gazda- ságfej- lesztés	közúti közleke- dés
FVS Beavatkozás																			
	4.1.5. Városi (lakossági, intézmé- nyű) klimatudatosságot megala- pozó, erősítő tartalmi fejleszté- sek, szemléletformáló programok megvalósítása																		
4.2. Fenntartható közlekedésfej- lesztés	4.2.1. A gyalogos, kerékpáros és gépjármű-közlekedés hálózatos rendszerének korszerűsítése, to- vábbfejlesztése, kiegészítő infra- struktúrák létrehozása																		
	4.2.2. Kerékpárosbarát és közle- kedésbiztonsági fejlesztések, aka- dálymentesítés megvalósítása																		

3. Konkrét beruházások

5. táblázat: Projekttábla - 1. prioritási tengely

Projekt kódja	Projekt címe	FVS kód	Stratégiai célhoz/ részcélhoz való illeszkedés	Helyszín	Bruttó forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)
P1.1	Városi vizsgádzalkodási és -kezelési fejlesztések megvalósítása – Nagyrécsa-torna rekonstrukciója, záportárolója és a hozzá kapcsolódó létesítményei	H/10	S4/T2; S4/T3	Makó	2 986 282 962	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Ár-/belvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság (fő)	10.000
P1.2	Kerékpárút-kialakítása 1.-(Makó-Földvár)	H/17	S1/T3; S2/T2; S4/T2	Makó	904 000 000	Makó Város Önkormányzata	konzer-cium	Támogatott-célzott kerékpáros-inf-rastruktúra-(km)	4,5
P1.3	Kerékpárút kialakítása Maros-part érintésével	H/18	S1/T3; S2/T2; S4/T2	Makó	1 127 049 949	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Támogatott célzott kerékpáros inf-rastruktúra (km)	5,8
P1.4	Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztése (Petőfi park, Kálvin tér)	H/16	S1/T1; S1/T4; S4/T3	Makó	264 992 888	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra (ha)	2,9
P1.5	Járda- és úthálózat megújítása belterületen	H/19	S1/T4	Makó	450 000 000	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Átépitett vagy korszerűsített közutak hossza – nem TEN-T (km)	3
P1.6	Makó Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának kidolgozása	–	S1, S2, S3, S4	Makó	80 000 000	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Épített/felújított járda (m ²)	10.000
<p>Az integrált területfejlesztési stratégiák keretében tartozó projektek által érintett lakosság (fő)</p> <p>Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák</p>									22.289
<p>Prioritás 1.</p>									1

Projekt kódja	Projekt címe	FVS kód	Stratégiai célhoz/ részcélnélhez való illeszkedés	Helyszín	Bruttó forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célerérték (becsült)
	Az Ügyvédek háza irodaház rekonstrukció	E/5	S3/T1	Makó	900 000 000	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	1
Kereten túli, tartalék projektek									
	Illegális hulladéklerakóhelyek felszámolása	H/20	S1/T4; S4/T3	Makó	50 000 000	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra (ha)	4
	Bűnmegelőzési kamerarendszer fejlesztése Makó város területén	H/9	S2/T1	Makó	50 000 000 ¹	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Korszerűsített/létesített térfigyelő kamerák száma (db)	111
	Kerékpárút kialakítása 1. (Makó-Földvár)	H/17	S1/T3; S2/T2; S4/T2	Makó	904 000 000	Makó Város Önkormányzata	konzorcium	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra (km)	4,5
	Prioritás forráskerete (nem módosítható)				4 908 325 801				
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye				4 908 325 801				
	Tartalék projektek összes forrásigénye				1 904 000 000				

¹ Önállóan nem támogatható tevékenység/projektelelem.

6. táblázat: Projekttábla - 2. prioritási tengely

Pro-jekt kódja	Projekt címe	FVS kód	Stratégiai célhoz/ részcélhoz való illeszkedés	Helyszín	Bruttó forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Céltérték (becsült)
Prioritás 2.	P2.1	A József Attila Múzeum energetikai felújítása	H/11 S4/T1; S4/T2	Makó	440 000 000	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Jobb energiahatékonyságú középületek (m ²)	1.200
	P2.2	Makói Városháza energetikai felújítása 1. ütem	H/12 S4/T1; S4/T2	Makó	843 926 210	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Becsült üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkenés (CO2t/év)	147
Kereten túli, tartalék projektek		Az ENI központjának épületenergetikai felújítása	H/13 S4/T1; S4/T2	Makó	90 010 000	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Jobb energiahatékonyságú középületek (m ²)	300
		Prioritás forráskerete (nem módosítható)			1 283 926 210				
		Elsődleges projektek teljes forrásigénye			1 283 926 210				
	Tartalék projektek összes forrásigénye				90 010 000				
	Becsült üvegházhatású gáz kibocsátás-csökkenés (CO2t/év)								31

7. táblázat: Projekttábla - 3. prioritási tengely, ESZA+

Pro-jekt kódja	Projekt címe	FVS kód	Stratégiai célhoz/ rész-célhoz való illeszkedés	Helyszín	Bruttó forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)
P3SZ.1	Makói humán fejlesztések – szoft projektek	H/21	S2/T1; S2/T2; S2/T3; S2/T4; S2/T5	Makó	646 197 606	Makó Város Önkormányzata	konzorcium	Társadalmi akciókban résztvevők száma (fő)	2.000
P3SZ.2	Szociális városrehabilitáció továbbfejlesztése és helyi humán fejlesztések a Honvéd városrészben	H/22	S2/T1; S2/T2; S2/T3; S2/T4; S2/T5	Makó	353 802 394	Makó Város Önkormányzata	konzorcium	Társadalmi akciókban résztvevők száma (fő)	1.427
P3SZ.3	Helyi kötődést, összetartást, közösségfejlesztést szolgáló szoft programok megvalósítása	H/23	S2/T1; S2/T2; S2/T3; S2/T4; S2/T5	Makó	622 997 304	Makó Város Önkormányzata CLLD típusú pályázat keretében civil és sportszervezetekkel a 6.2 melléklet szerint	egyedi	Társadalmi akciókban résztvevők száma (fő)	2.000
Kereten túli, tartalék projektek									
	Prioritás forráskerete (nem módosítható)				1 622 997 304				
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye				1 622 997 304				
	Tartalék projektek összes forrásigénye				0				

8. táblázat: Projekttábla - 3. prioritási tengely, ERFA

Pro-jekt kódja	Projekt címe	FVS kód	Stratégiai célhoz/ részcélhoz való illeszkedés	Helyszín	Bruttó forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Célérték (becsült)
P3.1	A Makói József Attila Gimnázium, valamint az Erdei János Városi Sportcsarnok épületének felújítása	H/5	S2/T1; S4/T1; S4/T2	Makó	557.497.467	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Jobb energiahatékonyságú középületek (m ²)	1.500
P3.2	A Makói Óvoda – Kassai utcai tagintézmény korszerűsítése	H/6	S2/T1; S4/T1; S4/T2	Makó	271.223.359	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói (fő) Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztály-termi kapacitása (db)	87 4
P3.3	A Makói Óvoda – Kálvin téri tagintézmény épületeinek korszerűsítése	H/7 és H/8	S2/T1; S4/T1; S4/T2	Makó	586.029.859	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói (fő) Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztály-termi kapacitása (db)	223 11
Kereten túli, tartalék projektek	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Prioritás forrásokere (nem módosítható)				1 414 750 685				
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye				1 414 750 685				
	Tartalék projektek összes forrásigénye				0				

9. táblázat: Projekttábla - 6. prioritási tengely

Projekt kódja	Projekt címe	FVS kód	Stratégiai célhoz/ részcéllhoz való illeszkedés	Helyszín	Bruttó forrásigény (Ft)	Megvalósító	Együttműködés	Indikátor	Céltértek (becsült)
P6.1	Többfunkciós aktív- és ökoturisztikai kiállítóter megvalósítása a Vadászház megújításával	H/1	S1/T1; S1/T3	Makó	470 000 000	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	1
P6.2	A Maros-part és a Belváros turisztikai fejlesztése	H/2	S1/T1; S1/T3; S1/T4	Makó	300 000 000	Makó Város Önkormányzata	konzorcium	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	2
Kereten túli, tartalék projektek	Az Istók Margit ház közösségi célú megújítása	E/1	S3/T1; S2/T2; S2/T3	Makó	400 000 000	Makó Város Önkormányzata	egyedi	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	1
	Prioritás forráskerete (nem módosítható)				770 000 000				
	Elsődleges projektek teljes forrásigénye				770 000 000				
	Tartalék projektek összes forrásigénye				400 000 000				

10. táblázat: Bruttó forrásigény (Ft) összefoglaló

Kedvezményezett	1. prioritás	2. prioritás	3. prioritás ERFA	3. prioritás ESZA	6. prioritás	ÖSSZESEN
ÖSSZESEN	4 908 325 801	1 283 926 210	1 414 750 685	1 622 997 304	770 000 000	10 000 000 000
FORRÁSKERET	4 908 325 801	1 283 926 210	1 414 750 685	1 622 997 304	770 000 000	10 000 000 000
KERETEN TÚLI, TARTALÉK PROJEKTEK ÖSSZES FORRÁSIGÉNYE	1 000 000 000	90 010 000	0	0	400 000 000	1 490 010 000

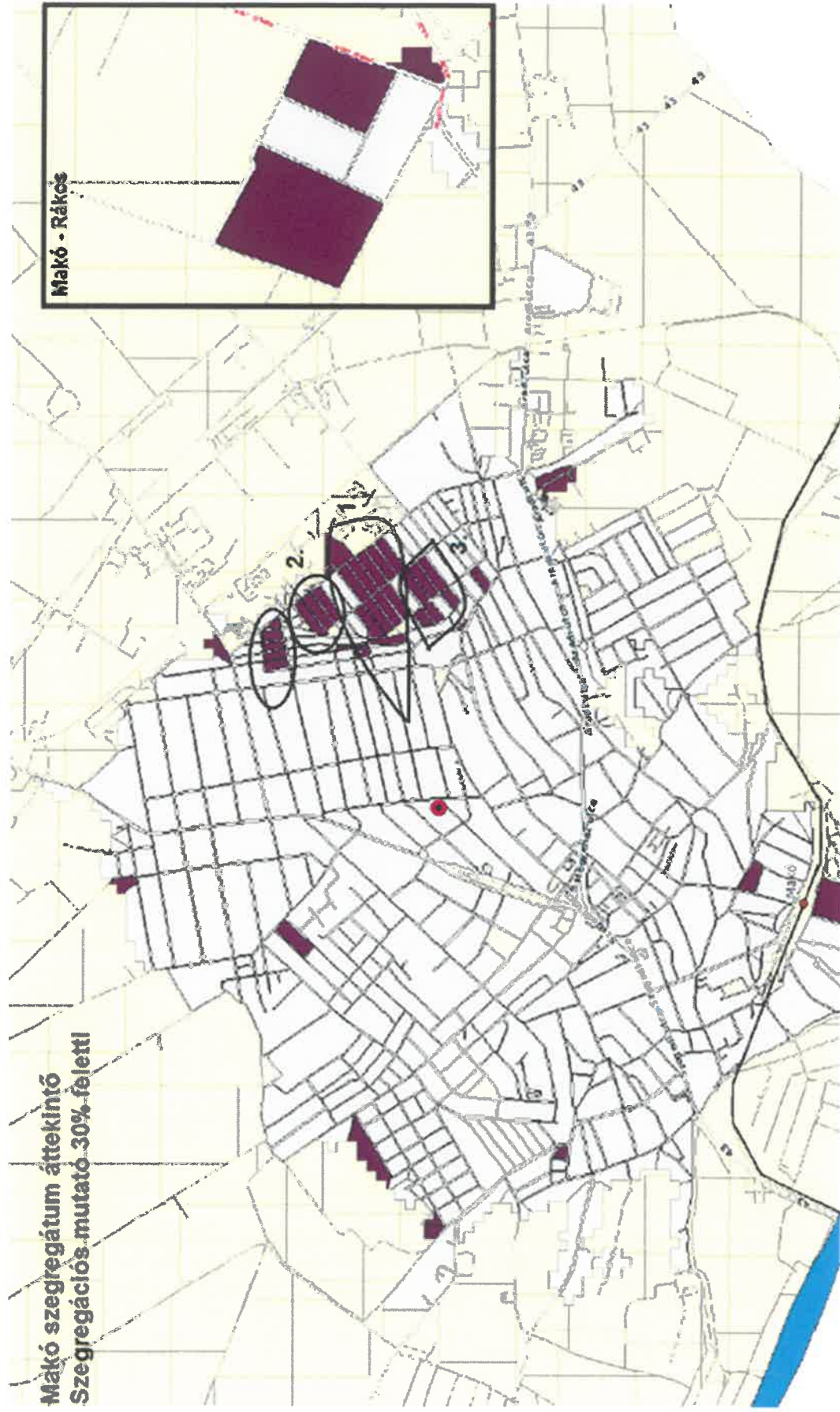
A program részeként kizárólag szociális célú városrehabilitáció megvalósítása tervezett. Ennek oka, hogy a 2011-es KSH adatok szerinti 4 db szegregátum található Makó városában, de ezek mindegyikében történt már ERFA típusú fejlesztés az előző programozási időszakban, ezért a városi és területi igények figyelembevételével kizárólag ESZA típusú szociális városrehabilitációs fejlesztések megvalósítása indokolt, célravezető.

Makó Város Önkormányzata 2023.10.31.-én befejezte a TOP-4.3.1-15-CS1-2016-00003 azonosítószámú, 879.283.532 Ft összköltségvetésű szociális városrehabilitációs projektjét „Honvéd városrészi központ építése” címmel. A projekt akcióterülete mind a 4 szegregátumot magában foglalta, és mindegyik lehatárolt terület esetében történt is helyszíni, fizikai típusú beavatkozás. A projekt fő célja a társadalmi és munkaerőpiaci hátrányok csökkentése és a szegénység újra-termelődésének megállítása volt, Makó Honvéd városrészeinek közösségi és egyéni társadalmi integrációt támogató épített környezetet megújításával.

A projekt több infrastrukturális elemet is tartalmazott, köztük útfelújításokat. A leszakadófélben lévő Honvéd városrész 11 utcája kapott kétrétegű bitumen emulziós felületi bevonatot, míg 3 utcát zúzottköves burkolattal láttak el. A projekt során 15 lakást újítottak fel teljeskörűen: ebből 14 szociális bérlakás, melybe már be is költözhettek a lakók. Emellett egy 70 m²-es szolgálati lakás is elkészült. Megvalósult egy újonnan kivitelezett közösségi ház megépítése, valamint környezetének kialakítása és parkosítása. Az épületben raktár, és épületgépészeti helyiség, vizesblokk, konyha, irodahelyiség és foglalkoztató szoba kapott helyet. Ezek mellett egy 48 m²-es közösségi tér egybenyitható fedett terasszal is kialakításra került a létesítményben. Parkolókat alakítottak ki a ház mellett, kamerarendszert szereltek fel, elkészült egy foci- és egy strandróplabdapálya, valamint egy kültéri fitnesspark. Az itt élő gyermekek számára a legmodernebb elemekkel felszerelt játszótér lett megépítve – ezek mindegyike nagy mértékben szolgálja a szegregált területen élő lakosság mindennapjait.

A KSH által lehatárolt, egymáshoz nagyon közel elhelyezkedő szegregátumok fekvését mutatja a következő térkép. Ezek mindegyike a Honvéd városrészben található, ezzel teljes mértékben a TOP-4.3.1-15-CS1-2016-00003 projektben fejlesztésre kijelölt Honvéd akcióterület részét képezik.

1. ábra: Makó szegregátumokat bemutató térképe a 2011. évi népszámlálás adatai alapján

4. Ütemezés

11. táblázat: Támogatási kérelmek benyújtásának tervezett ütemezése és ezek becsült bruttó támogatási igénye (millió Ft)

Konstrukció	Projekt	2022				2023				2024				2025				
		1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	1.né	2.né	3.né	4.né	
TOP_Plusz- 1.3.1 Fenntartható városfejlesztési stratégiák támogatása	Makó város Fenntartható Városfejlesztési Stratégiája			80														
TOP_Plusz- 1.3.2 Fenntartható városfejlesztés	Városi vízgazdálkodási és -kezelési fejlesztések megvalósítása – Nagyr-csatorna rekonstrukciója, záportározója és a hozzá kapcsolódó létesítményei								2 986									
	Kerékpárút kialakítása 1. (Makó–Fődeák)									904								
	Kerékpárút kialakítása Maros-part érintésével								1 127									
	Belterületi zöldinfrastruktúra fejlesztése (Petőfi park, Kálvin tér)								320									
	Járda- és úthálózat megújítása belterületen									450								
TOP_Plusz- 2.1.2 Fenntartható energiahatékonyság	A József Attila Múzeum energetikai felújítása								440									
	Makói Városháza energetikai felújítása I. ütem																844	
TOP_Plusz- 3.2.1 Fenntartható humán fejlesztések	Makói humán fejlesztések – szoft projektek											600						
	Szociális városrehabilitáció továbbfejlesztése és helyi humán fejlesztések a Honvéd városrészben															354		

	Helyi kötődést, összetartást, közösségfejlesztést szolgáló szoft programok megvalósítása											622,997				
TOP_Plusz-3.4.1 Fenntartható humán infrastruktúra	A Makói József Attila Gimnázium, valamint az Erdei János Városi Sportcsarnok épületeinek felújítása A Makói Óvoda – Kassai utcai tagintézmény korszerűsítése A Makói Óvoda – Kálvin téri tagintézmény épületeinek korszerűsítése													800		
TOP_Plusz-6.2.1 Fenntartható versenyképes városfejlesztés	Többfunkciós aktív és ökoturisztikai kiállítótér létrehozása a Vadászház megújításával A Maros-part és a Belváros turisztikai fejlesztése											271.223.359				
												586.029.859				
													470			
																440

Makó Fenntartható Városfejlesztési Stratégiájának 2.4 fejezete mutatja be részletes a város irányítási és működési modelljének részleteit a 2014-2020-as pénzügyi ciklusban, majd az 5. fejezet rögzíti, hogy ez a struktúra jelenleg is használatos, és az eddig összegyűjtött tapasztalatok alapján megfelelően működik.

Makó városi és járásközponti szerepköréből együttesen adódó működési, fenntartási kötelezettségeinek eleget tesz, ezen kívül önként vállalt települési önkormányzati feladatokat is ellát – a finanszírozási lehetőségek függvényében.

A város aktuális működési modellje és gyakorlata alkalmas a külső forrásokra építkező városi fejlesztések sikeres megvalósítására, melyez a 2014-20-as ciklus makói eredményei kelően alátámasztanak. A jelenlegi irányítási és működési modell a 2022-27-es fenntartható városfejlesztési projektek/programok tervezésére és megvalósítására is működőképes.

Makói Polgármesteri Hivatal fenntartható városfejlesztésben leginkább érintett szervezeti egységeinek feladatai jellemzően összetettek. Az Innovációs és Városfejlesztési Iroda Beruházási Csoportjának, Műszaki Csoportjának és Vagyonscsoportjának, a Projekt és Városmarketing Iroda Projekt Csoportjának és Városmarketing Csoportjának, valamint a Pénzügyi Iroda Számviteli Csoportjának együttműködése hatékonyan biztosítja az összetettebb projektek humán erőforrás-igényét, kapacitásuk a forráslelvadások előkészítése és megvalósítása arányában módosítható, így a TOP_Plusz és egyéb támogatások ütemezett felhasználása biztosított. Emellett fontos rögzíteni, hogy nagyobb léptékű fejlesztések esetében külső szakértő cégek, szakemberek kerülnék bevonásra vállalkozási szerződéssel (pl. mérnök, tanulmányíró, kutató) a sikeres projektmegvalósítások érdekében.

5. Indikátor vállalások

12. táblázat: Indikátor vállalások

A mutató kódja	A mutató neve	Mértékegysége	Összesített értéke	Megjegyzés
RCO74	Az integrált területfejlesztési stratégiák keretébe tartozó projektek által érintett lakosság	fő	22.289	
RCO75	Támogatott integrált területfejlesztési stratégiák	db	1	
RCO26	Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás céljából épített vagy felújított zöld infrastruktúra	ha	2,9	
RCO46	Átépitett vagy korszerszerűsített közutak hossza – nem TEN-T	km	3	
RCO58	Támogatott célzott kerékpáros infrastruktúra	km	5,8	
RCR64	A célzott kerékpáros infrastruktúra éves felhasználói	fő/év	NR	Tervezés alatt
TPO08	A rehabilitált talaj összterjedése	ha	NR	
TPO10	Kialakított új, forgalomcsillapított övezetek száma	db	NR	
TPO11	Fejlesztéssel érintett közösségi területek nagysága	m ²	NR	Tervezés alatt
TPO35	Bel- és csapadék-vízvédelmi létesítmények hossza	m	NR	Tervezés alatt
RCR35	Árvízvédelmi intézkedésekkel érintett lakosság	fő	10 000	
RCO65	Az új vagy korszerűsített szociális lakások kapacitása	fő	NR	
TPR09	A projekt keretében integrált területre költözők száma	fő	NR	
RCO19	Jobb energiahatékonyságú középületek	m ²	3 300	
RCR26	Éves primerenergia-fogyasztás	MWh/év	NR	Tervezés alatt
RCR29	Becsült üvegházhatásúgáz-kibocsátás	CO ₂ t/év	389	
RCO22	Megújuló energiát előállító addicionális termelőkapacitás (ebből: villamos energia, hőenergia)	MW	NR	
RCR31	Összes előállított megújuló energia (ebből: villamos energia, hőenergia)	MWh/év	NR	
TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	NR	
TPO13	Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	db	NR	Tervezés alatt
TPO14	Egyéb, nem közösségi célú programok száma	db	NR	Tervezés alatt
TPO25	Fejlesztéssel érintett akcióterület száma	db	4	
TPR05	A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	fő	NR	Tervezés alatt
TPR10	Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	db	NR	

A mutató kódja	A mutató neve	Mértékegysége	Összesített értéke	Megjegyzés
TPR15	Program eredményként integrált területre költözők száma	fő	NR	
TPO26	Fejlesztett, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	NR	
TPO27	Újonnan létrehozott, 0-3 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	NR	
TPO28	Fejlesztett, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	375	
TPO29	Újonnan létrehozott, 3-6 éves gyermekek elhelyezését biztosító férőhelyek száma	db	NR	
RCR70	Az új vagy korszerűsített gyermekgondozási létesítmények éves felhasználói	fő	NR	
TPR11	Újonnan létrehozott bölcsődei ellátással rendelkező települések száma (ahol 2020.12.31-én nem működött bölcsődei szolgáltatás)	db	NR	
TPR12	Fejlesztett óvodai ellátással rendelkező települések száma	db	1	
RCO67	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények osztálytermi kapacitása	db	14	
TPO30	Korszerűsített köznevelési intézmények száma	db	3	
TPO31	Korszerűsített kollégiumok száma	db	NR	
RCR71	Az új vagy korszerűsített oktatási létesítmények éves felhasználói	fő	NR	Tervezés alatt
TPO01	Fejlesztéssel érintett egészségügyi alapellátást nyújtó szolgáltatók (benne: házi orvos, házi gyermekorvos, fogorvosi, védőnői szolgálat és kapcsolódó ügyeleti ellátás, iskola-egészségügyi ellátás) száma	db	NR	
RCR73	Az új vagy korszerűsített egészségügyi ellátó létesítmények éves felhasználói	fő	NR	
TPO02	A fejlesztés révén létrejövő, megújuló szociális alapszolgáltatások és gyermekjóléti alapellátások száma	db	NR	
TPR13	Fejlesztett egészségügyi szolgáltatásokkal rendelkező települések száma	db	NR	
TPR14	Újonnan létrehozott vagy férőhelybővítéssel érintett szociális alapszolgáltatásokkal és gyermekjóléti alapellátásokkal rendelkező települések száma	db	NR	
RCO04	Nem pénzügyi támogatásban részesített vállalkozások	db	NR	
RCO07	Támogatásban részesülő önkormányzati tulajdonú vállalkozások száma	db	NR	Tervezés alatt
TPO32	Közétkeztetési fejlesztések száma	db	NR	
RCO77	Támogatott kulturális és turisztikai helyszínek száma	db	3	
TPO09	Fejlesztéssel érintett fürdők száma	db	NR	

A táblázatban NR kóddal a „nem releváns” tételek kerültek rögzítésre. Ezen mutatókhoz kapcsolódóan a következők miatt nem történt vállalás:

- A TVP-ben is rögzített projekttervek, a rendelkezésre álló forráskeret igénybevételével a vizsgált pénzügyi ciklusban megvalósítható fejlesztési elképzelések nem érintik azon konstrukciókat, melyek esetében a vonatkozó indikátorokra vállalást kell tenni.
- A mutatók tartalmának részletezése a releváns Felhívások részeként jelenik meg, önálló definíciós adatlapok nem állnak rendelkezésre. A Felhívások egy része még nem elérhető végleges formában, így szakmai feltételeik, előírásaik sem ismertek.
- A fejlesztési elképzelések aktuális előkészítettségi szintjéből adódóan számszerűsíthető műszaki vállalás felelős módon nem minden esetben tehető, illetve jelen előkészítettségi szint mellett nem határozható meg.

6. Mellékletek

6.1. Vármegyei önkormányzat bevonása

Csongrád-Csanád Vármegye Önkormányzata észrevételei, véleménye az FVS és TVP vonatkozásában.

6.2. Kiválasztási kritériumok, döntéshozatal

Makó Város Önkormányzata TOP_Plusz-3.2.1-23 konstrukciószerű felhívást szeretné kinyitni az alábbiak szerint:

6.2.1. Támogatást igénylők köre/

A pályázatok a város közigazgatási területén élő célcsoportok számára megvalósított fejlesztésekhez vehető igénybe.

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség.

Az alábbi tartalmakra szeretnénk kiírni pályázatokat

- a. Az Értékelői feladatokat Makó Város Önkormányzatának Polgármesteri hivatala Projekt csoportjának a munkatársai végzik. A projektek Irányító Hatóság általi illeszkedési és jogosultsági értékelését követően a város pontozásos értékelés keretében dönt az IH által továbbengedett projektek sorrendjéről. A pontozási szempontrendszer a megjelenő felhívásokban kerül ismertetésre. A város három fős szakértői csapatot állít fel a beérkezett civil projektek értékelésére. Minden projekt esetében érvényesül a négyszem elve, így két értékelő értékeli a projekteket. A három fő rotálni fog az egyes projektek esetében, így mindhárom embernek ugyanolyan objektíven igazolható készségekkel, kompetenciákkal, tapasztalattal kell rendelkezni, amelyek az alábbiak:
  - legalább 5 éves tapasztalat európai uniós forrásból megvalósított projektek előkészítésében, megvalósításában és/vagy értékelésében

A két értékelő szakértőnek összeférhetlenségi nyilatkozatot kell kitölteniük. Összeférhetlenség áll fenn abban az esetben, ha valamely pályázó szervezet képviselője, vezetőségi tagja az értékelővel a Ptk. szerinti közeli hozzátartozó viszonyban van, továbbá amennyiben az értékelő az adott civil szervezet tagja vagy önkéntese.

- b. Amennyiben a helyi támogatási kérelem **megfelel** a jogosultsági feltételeknek, **megkezdődik a helyi támogatási kérelem tartalmi értékelése**, felhívásban rögzített kiválasztási kritériumok alapján. A jelenlegi tervek szerint az IH-tól beérkező, előzetesen megvizsgálat és továbbengedett projekteket az szakértői csapat az IH-tól történő kézhez vételt követő 14 munkanapon belül leértékeli, és meghozza a pontozás alapján előállított sorrendet, amelyet visszaküld az Irányító Hatóság részére.

- c. Ha a helyi támogatási kérelemben szereplő információ nem egyértelmű, vagy ellentmondást tartalmaz felhívás lehetőséget biztosít tisztázó kérdés alkalmazására, az értékelés során **egy alkalommal írásban tisztázó kérdést tehet fel. A támogatást igénylő számára a kérdés kézhezvételétől számított legalább 3 legfeljebb 8 munkanap áll rendelkezésre a kérdés megválaszolására.** Amennyiben nem érkezett válasz a tisztázó kérdésre, a támogatási kérelmet a rendelkezésre álló információk alapján kell leértékelni. A határidőn túl beérkezett választ figyelmen kívül kell hagyni.

Tartalmi értékelési szempontok

Az előértékelésen megfelelt projekt további szakmai értékelésének szempontrendszerét az alábbi táblázat tartalmazza.

13. táblázat: Értékelési szempontok

Sorszám	Érintett tématerület	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
1.	Helyi humán fejlesztések	<i>A fejlesztés hozzájárul a FVS/TVP céljainak megvalósulásához.</i>	<i>A támogatási kérelem alátámasztja a támogandó tevékenységek és a FVS/TVP célja(i) közötti összefüggést, mely alapján megállapítható, hogy a tevékenységek a FVS/TVP vonatkozó céljának megvalósulását szolgálják. Pontozás kialakítása szükséges.</i>
2.	Helyi humán fejlesztések	<i>Makó közigazgatási területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező szervezet</i>	<i>Makó közigazgatási területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező szervezet. Pontozás kialakítása szükséges.</i>
3.	Helyi humán fejlesztések	<i>A fejlesztés a helyi közösség aktív részvételével valósul meg.</i>	<i>A célcsoport/helyi közösség bevonása a fejlesztés tervezésébe és megvalósításába alátámasztott. Pontozás kialakítása szükséges.</i>

Sorszám	Érintett tématerület	Kritérium megnevezése	Tartalmi magyarázat
4.	Helyi humán fejlesztések	<i>A fejlesztés költséghatékony módon valósul meg.</i>	<i>A támogatási kérelemben szereplő költségek meghatározása megfelelő, az aktuális piaci árak figyelembevételével történt, amelyet a támogatást igénylő a kérelemben alátámasztott. Pontozás kialakítása szükséges.</i>
5.	Helyi humán fejlesztések	<i>Környezeti fenntarthatóság.</i>	<i>A környezeti fenntarthatósági szempontok érvényesülnek. Pontozás kialakítása szükséges.</i>
6.	Helyi humán fejlesztések	<i>A fejlesztés előtérbe helyezi az esélyegyenlőséget.</i>	<i>A fejlesztés hozzájárul az esélyegyenlőség megteremtéséhez.</i>
7.	Helyi humán fejlesztések	<i>A fejlesztés szakmai programmal alátámasztott és megfelelő humán erőforrással megalapozott tevékenységeket valósít meg.</i>	<i>A fejlesztés szakmai programja és humán erőforrással való megalapozottsága bemutatásra kerül. Pontozás kialakítása szükséges.</i>
8.	Helyi humán fejlesztések	<i>A projekt megvalósításának ütemezése reális, tartható.</i>	<i>A projekt megvalósításának ütemezése reális, tartható.</i>